

ПЛАН ДІЯЛЬНОСТІ

Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,
на 2027 бюджетний рік та два бюджетні періоди, що настають за плановим (2028 – 2029 роки)

1. Мета

Здійснення державного регулювання з метою досягнення балансу інтересів споживачів, суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, і держави, забезпечення енергетичної безпеки, європейської інтеграції ринків електричної енергії та природного газу України та ЄС.

2. Аналіз поточної ситуації

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), є постійно діючим центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, який утворюється Кабінетом Міністрів України.

Регулятор є колегіальним органом, що здійснює державне регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

До основних завдань Регулятора належать:

забезпечення ефективного функціонування та розвитку ринків у сферах енергетики та комунальних послуг;

сприяння ефективному відкриттю ринків у сферах енергетики та комунальних послуг для всіх споживачів і постачальників та забезпечення недискримінаційного доступу користувачів до мереж/трубопроводів;

сприяння інтеграції ринків електричної енергії, природного газу України з відповідними ринками інших держав, співпраці з Радою регуляторів Енергетичного Співтовариства, Секретаріатом Енергетичного Співтовариства (далі – Секретаріат) та національними регуляторами енергетики інших держав;

забезпечення захисту прав споживачів товарів, послуг у сферах енергетики та комунальних послуг щодо отримання цих товарів і послуг належної якості в достатній кількості за обґрунтованими цінами;

сприяння транскордонній торгівлі електричною енергією та природним газом, забезпечення інвестиційної привабливості для розвитку інфраструктури;

реалізація цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг;

сприяння впровадженню заходів з енергоефективності, збільшенню частки виробництва енергії з відновлюваних джерел енергії та захисту навколишнього природного середовища;

створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розвиток ринків у сферах енергетики та комунальних послуг;

сприяння розвитку конкуренції на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг.

Сфера електроенергетики

Протягом 2025 року, незважаючи на триваючу збройну агресію проти України та безпрецедентні атаки російської федерації на вітчизняну енергетичну інфраструктуру у звітному періоді, НКРЕКП продовжувала впровадження важливих реформ, направлених на

подальший розвиток ринку електричної енергії та його інтеграції з об'єднаним ринком Європейського Союзу, забезпечення надійного та ефективного функціонування енергосистеми, а також захисту прав споживачів та посилення їх ролі на ринку електричної енергії.

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» НКРЕКП внесені зміни до Правил ринку¹:

удосконалено положення щодо розрядності (точності) обсягів купівлі-продажу електричної енергії та удосконалено порядок моніторингу надання допоміжних послуг²;

удосконалено порядок розрахунку маржинальних цін на балансуєчу електричну енергію та оплати системних обмежень³;

удосконалено порядок використання фінансового забезпечення виконання умов договору про надання допоміжних послуг з регулювання частоти та активної потужності у майбутньому; оптимізовано строк набуття статусу постачальника допоміжних послуг щодо потенційної одиниці надання допоміжних послуг для початку надання допоміжних послуг потенційною одиницею надання допоміжних послуг; передбачено порядок відстрочення дати початку надання допоміжних послуг потенційною одиницею надання допоміжних послуг⁴;

запроваджено можливість передачі постачальником допоміжних послуг зобов'язання щодо надання допоміжних послуг з регулювання частоти та активної потужності визначеною одиницею надання допоміжних послуг для виконання такого зобов'язання іншою одиницею надання допоміжних послуг, у тому числі іншого постачальника допоміжних послуг, що є імплементацією положень статті 34 Регламенту ЄС 2017/2195 «Про встановлення настанов щодо балансування електроенергії»⁵.

Крім того, Регулятор прийняв низку оперативних рішень⁶, спрямованих на запобігання дестабілізації та забезпечення стабільної роботи ринку електричної енергії в період дії воєнного стану.

Також НКРЕКП внесені зміни⁷ до Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 26.04.2019 № 641, у частині врегулювання ситуації нарахування та сплати на користь гарантованого покупця внесків для створення спеціального (цільового) фонду, призначеного для покриття арбітражних витрат гарантованого покупця, у випадках втрати статусу «підприємства з іноземними інвестиціями».

З метою приведення нормативно-правових актів у відповідність до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України у сферах енергетики і теплопостачання щодо удосконалення окремих положень, пов'язаних із веденням господарської діяльності та дією воєнного стану в Україні» від 14 січня 2025 року № 4213-IX (далі – Закон № 4213) НКРЕКП внесені зміни до:

Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії⁸;

Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 309 (далі – Кодекс системи передачі)⁹, у частині: бронювання потужності для приєднання до системи передачі ВЕС потужністю більше 20 МВт, затвердження типового договору про бронювання потужності, введення попередньої плати для приєднання електроустановок до системи передачі, спільного використання приєднання, можливості приєднання в одній точці декількох електроустановок, призначених для виробництва електричної енергії з будь-яких

¹ Постанова НКРЕКП від 14.03.2018 № 307;

² Постанова НКРЕКП від 08.04.2025 № 527;

³ Постанова НКРЕКП від 20.05.2025 № 751;

⁴ Постанова НКРЕКП від 25.07.2025 № 1132;

⁵ Постанова НКРЕКП від 05.08.2025 № 1205

⁶ Постанови НКРЕКП від 15.04.2025 № 569, від 29.04.2025 № 646, від 27.05.2025 № 797, від 19.08.2025 № 1274, від 02.12.2025 № 1979, від 26.12.2025 № 2205;

⁷ Постанова НКРЕКП від 07.10.2025 № 1602;

⁸ Постанова НКРЕКП від 03.06.2025 № 839;

⁹ Постанова НКРЕКП від 29.07.2025 № 1144;

джерел енергії, реалізація права виробника електричної енергії, який підключив УЗЕ до власних мереж, здійснювати відбір електричної енергії як від власних генеруючих установок, так і з ОЕС України тощо;

Кодексу систем розподілу, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 310 (далі – Кодекс систем розподілу),¹⁰ у частині: визначення технічних параметрів і ступенів потужності стандартного приєднання, максимальної потужності приєднання електроустановок до системи розподілу з урахуванням напруги в точці приєднання, права замовника послуги з нестандартного приєднання електроустановок потужністю більше 1 МВт проєктувати обладнання електричних мереж, виконувати будівельно-монтажні, пусконаладжувальні роботи лінійної частини приєднання та/або роботи із створення потужності, спільного використання приєднання, можливості приєднання в одній точці декількох електроустановок, призначених для виробництва електричної енергії з будь-яких джерел енергії, права виробника електричної енергії, який підключив установку зберігання енергії до власних мереж, здійснювати відбір електричної енергії як від власних генеруючих установок, так і з ОЕС України тощо;

Методики (порядку) формування плати за приєднання до системи передачі та системи розподілу, затвердженої постановою НКРЕКП від 18.12.2018 № 1965,¹¹ у частині: визначення вартості стандартного приєднання, плати для приєднання електроустановок до системи передачі, нестандартного приєднання для замовників послуги з нестандартного приєднання електроустановок потужністю більше 1 МВт, які мають намір реалізувати право проєктувати обладнання електричних мереж, виконувати будівельно-монтажні, пусконаладжувальні роботи лінійної частини приєднання та/або роботи із створення потужності;

Кодексу комерційного обліку електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 311 (далі – Кодекс комерційного обліку електричної енергії)¹².

Для покращення якості формування даних комерційного обліку та недопущення можливості викривлення електропостачальниками даних комерційного обліку Регулятором внесені зміни¹³ до Тимчасового порядку визначення обсягів купівлі електричної енергії на ринку електричної енергії електропостачальниками та операторами систем розподілу на перехідний період, затвердженого постановою НКРЕКП від 28.12.2018 № 2118.

Крім того, враховуючи виклики, пов'язані з втратою генеруючих потужностей внаслідок ворожих обстрілів, для збільшення у стислі строки кількості доступних генеруючих потужностей в енергетичній системі України Регулятором прийнято зміни¹⁴ до постанови НКРЕКП від 26.03.2022 № 352 «Про особливості тимчасового приєднання електроустановок до системи розподілу у період дії в Україні воєнного стану».

Для забезпечення недискримінаційного доступу до електричних мереж, посилення вимог до надійності та якості електропостачання, а також імплементації європейських підходів до регулювання, НКРЕКП впроваджено низку змін до Кодексу системи розподілу¹⁵ щодо:

приведення українських стандартів напруги у відповідність до європейських норм (230/400 В);

удосконалення вимог Кодексу в частині порядку застосування та складання графіків примусового зниження споживання через затвердження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, у нових редакціях відповідних інструкцій;

удосконалення положень щодо врахування процедури землевідведення при наданні послуг з приєднань.

¹⁰ Постанова НКРЕКП від 29.07.2025 № 1145;

¹¹ Постанова НКРЕКП від 05.08.2025 № 1158;

¹² Постанови НКРЕКП від 22.07.2025 № 1103; від 19.08.2025 № 1262; від 07.10.2025 № 1588;

¹³ Постанови НКРЕКП від 27.05.2025 № 776; від 22.07.2025 № 1104; від 30.12.2025 № 2242;

¹⁴ Постанови НКРЕКП від 28.10.2025 № 1730 та від 02.12.2025 № 1949;

¹⁵ Постанова НКРЕКП від 15.04.2025 № 550;

Крім того, НКРЕКП внесені зміни до Кодексу системи передачі¹⁶ відповідно до вимог до Регламентів ЄС 2017/1485 та 2017/2196, зокрема, щодо визначення критеріїв (умов) настання та порядку оголошення надзвичайної ситуації в ОЕС України; умов застосування надзвичайних заходів з примусового зменшення величини споживаної електричної енергії та/або потужності; уточнення вимог до системи передачі в умовах роботи в аварійних режимах та в режимі відновлення; удосконалення вимог щодо розроблення Плану захисту енергосистеми; приведення термінології у відповідність до Регламентів ЄС; визначення особливостей експлуатації системи передачі тощо.

Також у рамках впровадження системи моніторингу надання послуг з приєднань до електричних мереж оператором системи передачі (ОСП) та операторами систем розподілу (ОСР) Регулятором внесені зміни до Кодексу системи передачі¹⁷, Кодексу систем розподілу¹⁸, Методики (порядку) формування плати за приєднання до системи передачі та системи розподілу¹⁹, Методичних рекомендацій щодо функціонування системи моніторингу приєднань та Графіка впровадження системи моніторингу приєднань²⁰.

Протягом 2025 року діяльність НКРЕКП була спрямована на адаптацію методології тарифоутворення до умов воєнного стану та забезпечення безперебійної роботи операторів електричних мереж:

удосконалено Порядок встановлення (формування) тарифу на послуги з передачі електричної енергії²¹ та Порядок формування тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління²² в частині оптимізації положення вимог до оформлення заяви та документів для подання Регулятору та передбачення законодавчого винятку стосовно недопущення перехресного субсидювання при розрахунку прогнозованого необхідного доходу;

внесені зміни²³ до Порядку визначення регуляторної бази активів суб'єктів природних монополій у сфері електроенергетики; Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії; Положення про порядок подання, визначення та затвердження економічних коефіцієнтів нормативних та прогнозованих технологічних витрат електроенергії та постанови НКРЕ від 23.07.2013 № 1009 «Про встановлення параметрів регулювання, що мають довгостроковий строк дії, для цілей стимулюючого регулювання» в частині удосконалення тарифної методології в умовах воєнного стану та забезпечення коректного врахування показників та складових при формуванні та встановленні тарифів на послуги з розподілу електричної енергії на 2026 рік;

внесені зміни²⁴ до постанови НКРЕКП від 25.02.2022 № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану», що пов'язані із зміною розрахункового періоду для визначення постачальниками універсальних послуг цін на універсальні послуги на листопад 2025 року;

внесені зміни²⁵ до Порядку формування ціни, за якою здійснюється постачання електричної енергії споживачам постачальником «останньої надії», що пов'язані із зміною коефіцієнта, який враховує ризики від коливання цін на балансуємому ринку та ринку «на добу наперед», при розрахунку ціни, за якою здійснюється постачання електричної енергії постачальником «останньої надії».

На виконання Дорожньої карти відокремлення надбавки на відновлювану енергію від тарифу на послуги з передачі електричної енергії та плану заходів щодо її реалізації на 2025 – 2026 роки²⁶, а також із метою стимулювання інвестицій у розвиток відновлюваних джерел енергії

¹⁶ Постанова НКРЕКП від 06.05.2025 № 677;

¹⁷ Постанова НКРЕКП від 15.07.2025 № 1053;

¹⁸ Постанова НКРЕКП від 15.07.2025 № 1054;

¹⁹ Постанова НКРЕКП від 15.07.2025 № 1055;

²⁰ Постанова НКРЕКП від 15.07.2025 № 1056;

²¹ Постанова НКРЕКП від 13.05.2025 № 711;

²² Постанова НКРЕКП від 13.05.2025 № 712;

²³ Постанова НКРЕКП від 12.08.2025 № 1221;

²⁴ Постанова НКРЕКП від 28.10.2025 № 1732;

²⁵ Постанова НКРЕКП від 16.12.2025 № 2117;

(ВДЕ) через запровадження прозорого механізму підтримки за рахунок окремої надбавки, відокремленої від тарифу на передачу, НКРЕКП внесено зміни до:

Порядку встановлення (формування) тарифу на послуги з передачі електричної енергії²⁷, якими вдосконалено підходи до прозорого розрахунку витрат на виконання спеціальних обов'язків з підтримки виробників електроенергії з відновлюваних джерел (ПСО ВДЕ);

Кодексу системи передачі²⁸, що запроваджують відображення у рахунках користувачів (крім «зеленої» електрометалургії) витрат на виконання ПСО ВДЕ та суми нарахувань на підтримку виробників ВДЕ.

Реалізація цих заходів сприятиме розв'язанню проблеми заборгованості перед виробниками ВДЕ та зміцненню фінансової стабільності ОСП.

НКРЕКП розроблено та подано на розгляд Уряду проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відокремлення надбавки на відновлювану енергію від тарифу на послуги з передачі електричної енергії»²⁹, яким, зокрема, передбачено впровадження норм щодо окремої надбавки ВДЕ.

Крім того, запроваджено зміни до Методики обрахування плати за спільне використання технологічних електричних мереж³⁰ з метою уточнення порядку визначення обсягу таких мереж в умовних одиницях. Рішення спрямоване на актуалізацію нормативів витрат на обслуговування обладнання (трансформаторів, ліній електропередачі) відповідно до сучасних ринкових цін на матеріали та оплату праці, що забезпечує прозорість розрахунків між власниками мереж та субспоживачами. Також зміни враховують особливості тарифоутворення для операторів систем розподілу, які перейшли на стимулююче регулювання, гарантуючи справедливий розподіл витрат на утримання енергоінфраструктури.

Протягом 2025 року державна політика була зосереджена на спрощенні умов для інвесторів у відновлювану енергетику, впровадженні систем зберігання енергії та вдосконаленні ринкових механізмів.

Прийнятий 14 січня 2025 року Закон України «Про внесення змін до деяких законів України у сферах енергетики і теплопостачання щодо удосконалення окремих положень, пов'язаних із веденням господарської діяльності та дією воєнного стану в Україні» № 4213 (далі – Закон № 4213) дозволив виробникам електричної енергії (зокрема з «зеленим» тарифом та переможцям аукціонів) використовувати установки зберігання енергії без отримання окремої ліцензії. Основною умовою є дотримання замовленої потужності приєднання та забезпечення окремого комерційного обліку перетікань енергії.

Закон № 4213 посилив вимоги щодо запобігання зловживанням на оптовому енергетичному ринку, уточнивши правила поведінки з інсайдерською інформацією та підвищивши відповідальність учасників ринку.

Законодавчо визначено механізм розподілу надлишкового доходу оператора системи передачі за 2023 – 2024 роки. Зокрема, 45 % цих коштів спрямовуються на погашення боргів перед Гарантованим покупцем, а 10 % – перед постачальниками універсальних послуг для виплат приватним домогосподарствам за «зеленим» тарифом.

У 2025 році було ініційовано (та згодом прийнято 10 лютого 2026-го) Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» № 13219, що покращує конкурентні умови для виробників ВДЕ. Також Урядом запущено процес проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки генерації з ВДЕ шляхом

²⁶ Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.06.2025 № 612-р;

²⁷ Постанова НКРЕКП від 16.09.2025 № 1461;

²⁸ Постанова НКРЕКП від 16.09.2025 № 1462;

²⁹ Лист НКРЕКП від 12.12.2025 № 15001/17.2.2/7-25;

³⁰ Постанова НКРЕКП від 30.09.2025 № 1545;

затвердження графіка проведення та максимальної цінової пропозиції аукціонів на 2025 рік та індикативних прогнозних показників річних квот на 2026 – 2029 роки³¹.

З метою реалізації законодавчих ініціатив Регулятором було прийнято низку нормативно-правових актів.

На виконання вимог Закону № 4213 оновлено Порядок купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії³² щодо нових умов господарської діяльності в умовах воєнного стану.

Внесені зміни до Порядку³³ у частині врегулювання ситуації нарахування та сплати на користь гарантованого покупця внесків для створення спеціального (цільового) фонду, призначеного для покриття арбітражних витрат гарантованого покупця, у випадках втрати статусу «підприємства з іноземними інвестиціями».

З метою залучення інвестицій у високоманеврову генерацію та системи зберігання енергії (СЗЕ) у 2024 – 2025 роках реалізовано стратегічні кроки для розширення ринку допоміжних послуг (ДП).

На виконання положень Правил ринку³⁴ оператором системи передачі проведено серію довгострокових аукціонів. За їх результатами акцептовано пропозиції щодо впровадження нових потужностей: 71 МВт нової генерації та 738 МВт установок зберігання енергії.

Статус реалізації проєктів (станом на 2025 рік):

повністю введено в експлуатацію весь обсяг законтракованих резервів підтримки частоти (РПЧ);

розпочато надання автоматичного резерву відновлення частоти (аРВЧ) — введено в роботу 17 одиниць надання ДП із 71 акцептованої;

решта обсягів аРВЧ очікується до введення згідно з графіками поставок у 2026 – 2031 роках.

У 2025 році завершено конкурс на будівництво нової генерації та заходів з управління попитом³⁵. Згідно з протоколом конкурсної комісії від 30.12.2025 переможцями визначено 7 суб'єктів господарювання. Загальна потужність нового обладнання складе 316,4 МВт. Введення об'єктів в експлуатацію має відбутися не пізніше 31 грудня 2027 року.

У 2025 році ключовими напрямками стали підтримка існуючих потужностей через «зелений» тариф та активне впровадження новітніх ринкових механізмів стимулювання.

Регулятор встановив «зелений» тариф для 10 нових об'єктів загальною потужністю 7,55 МВт (СЕС — 7,5 МВт; мікро-ГЕС — 0,05 МВт). Водночас через завершення термінів експлуатації або інші чинники припинено дію тарифу для об'єктів потужністю 9,178 МВт.

Впровадження механізму Feed-in-Premium (FIP): перехід на ринкову премію став стратегічним кроком України для інтеграції виробників ВДЕ у загальний ринок електричної енергії. Станом на 01 січня 2026 року на цей механізм перейшла 101 генеруюча одиниця сумарною потужністю 658,86 МВт. Загальна вартість послуг FIP, затверджена Регулятором за період січень – жовтень 2025 року, склала 375,7 млн грн (без ПДВ), що підтверджує ефективність поступового відходу від фіксованого «зеленого» тарифу на користь ринкових інструментів стимулювання.

Протягом 2025 року НКРЕКП продовжила здійснювати ключові кроки для створення ліквідного ринку гарантій походження «зеленої» енергії та їх майбутнього визнання в ЄС.

У 2025 році спільно з експертами АІВ³⁶ проведено оцінку відповідності української системи правилам ЕЕCS та стандарту CEN 16325. Це є обов'язковою умовою для взаємного визнання сертифікатів між Україною та країнами ЄС.

³¹ Розпорядження КМУ від 29.11.2024 № 1195-р;

³² Постанова НКРЕКП від 03.06.2025 № 839;

³³ Постанова НКРЕКП від 07.10.2025 № 1602;

³⁴ Постанова НКРЕКП від 26.06.2024 № 1172;

³⁵ Розпорядження КМУ від 13.08.2024 № 756-р;

³⁶ Асоціації органів емітентів (АІВ): у 2024 році Україна в особі НКРЕКП набула офіційного статусу члена та розпочала процедуру приєднання до групи «Електрична схема» АІВ;

З 01 жовтня 2025 року відкрито технічну можливість трансферу гарантій походження між реєстрами України та іншими країнами Енергетичного Співтовариства.

На кінець звітної періоду в реєстрі гарантій походження створено 1128 облікових записів та зареєстровано 1510 генеруючих установок.

За 2025 рік видано майже 14,9 млн гарантій походження на загальний обсяг 14 896 997 МВт·год.

Гарантії походження знаходяться у вільному обігу та можуть переходити у власність будь-якого учасника цивільних відносин, крім випадків обмеження їх обігу, визначених законом. Купівля-продаж гарантій походження здійснюється на ринкових засадах за вільними цінами. Торгівля гарантіями походження здійснюється як на підставі цивільно-правових договорів між власниками гарантій походження, так і на електронних аукціонних торговельних площадках АТ «Оператор ринку» та ТОВ «Українська енергетична біржа», з урахуванням особливостей, встановлених статтею 97 Закону України «Про альтернативні джерела енергії».

У 2025 році НКРЕКП розглянула та схвалила План розвитку системи передачі на 2025 – 2034 роки НЕК «Укренерго» із загальним обсягом фінансування 90,9 млрд грн (без ПДВ), а також 3 плани розвитку систем розподілу на 2025 – 2029 роки із загальним обсягом фінансування 7 270 346 тис. грн (без ПДВ) та 22 плани розвитку систем розподілу на 2026 – 2030 роки із загальним обсягом фінансування 105 558 869 тис. грн (без ПДВ).

Крім того, Регулятором розглянуто та схвалено Інвестиційну програму НЕК «Укренерго» на 2025 рік в обсязі 3 050 млн грн (без ПДВ) з урахуванням змін. Джерелами її фінансування визначено кредити (17 %), тарифні кошти (77 %), дохід від розподілу пропускної спроможності (3 %), інше (2 %).

Основні обсяги фінансування були спрямовані на виконання заходів з нового будівництва, технічного переоснащення та реконструкції енергооб'єктів системи передачі. Зокрема, у 2025 році продовжувалося виконання заходів з будівництва стратегічно важливих об'єктів системи передачі.

(Інформація з обмеженим доступом)

При цьому використання коштів, спрямованих на будівництво та реконструкцію зазначених об'єктів, відбулось в обсязі 1 031 млн грн (без ПДВ), зокрема за рахунок коштів від доходів, отриманих від розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів – 87 615 тис. грн (без ПДВ).

Фактичний обсяг фінансування (виконання) Інвестиційної програми НЕК «Укренерго» за 2025 рік відповідно до наданого звіту склав 1 933 млн грн (без ПДВ) або 63,4 % від запланованого.

Через активні бойові дії та тимчасову окупацію території ліцензованої діяльності окремі ОСР³⁷ не подали на розгляд до НКРЕКП Інвестиційні програми з розподілу електричної енергії на 2025 рік.

Відтак у 2025 році НКРЕКП розглянуто та схвалено:

11 інвестиційних програм ОСР на 2025 рік на загальну суму 3,430 млрд грн (без ПДВ), з них 8 ОСР, до яких застосовується стимулююче тарифоутворення, на загальну суму 2,931 млрд грн (без ПДВ);

інвестиційну програму ОСП на 2025 рік на загальну суму 2,979 млрд грн (без ПДВ);

28 проєктів змін до окремих інвестиційних програм ОСР на 2025 рік на загальну суму 1,169 млрд грн (без ПДВ);

2 проєкти змін до інвестиційної програми НЕК «Укренерго» на 2025 рік на загальну суму 1,525 млрд грн (без ПДВ).

³⁷ АТ «ДТЕК ДОНЕЦЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»; ТОВ «ЛУГАНСЬКЕ ЕНЕРГЕТИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ»; ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-ЕНЕРГОВУГІЛЛЯ»; ТОВ «ДТЕК ВИСОКОВОЛЬТНІ МЕРЕЖІ»; АТ «ХЕРСОНОВІ ЕНЕРГО»;

У схвалених 27-ми інвестиційних програмах ОСР на 2025 рік передбачені поквартальні плани виконання робіт та обсяги їх фінансування. Основним джерелом фінансування інвестиційних програм (80,68 %) є тариф на розподіл електричної енергії відповідної компанії. Разом з цим додатковими джерелами фінансування інвестиційних програм були визначені кошти, які компанії отримали як оплату за реактивну енергію від споживачів (15,2 %), невикористані кошти попередніх періодів за результатом перевірки та залучені додаткові кошти (4,12 %).

У 2025 році обсяги фінансування заходів з будівництва, модернізації та реконструкції електричних мереж та обладнання (І розділ інвестиційних програм) схвалені на суму 7,9 млрд грн (без ПДВ), що складає 64 % від загальної суми схвалених інвестиційних програм. На фінансування робіт, направлених на послідовне зменшення та недопущення нетехнічних витрат електроенергії, передбачено 16 % від загальної суми інвестиційних програм. Решту коштів передбачалося спрямувати на фінансування заходів із впровадження автоматизованих систем диспетчерсько-технологічного керування (АСДТК), будівництва систем зв'язку, реконструкції виробничих приміщень, оновлення комп'ютерної техніки компаній, транспортного парку тощо.

НКРЕКП було продовжено застосування комплексного підходу до реконструкції розподільчих електричних мереж зі зміною їх конфігурації, впровадження компенсаторів реактивної потужності, підвищенням рівня автоматизації мереж, у тому числі автоматизації систем обліку електричної енергії, а також підвищенням рівня середньої напруги.

Упродовж 2025 року НКРЕКП на звернення ОСР погоджувала зміни до інвестиційних програм, направлені на вирішення нагальних питань з відновлення об'єктів електричних мереж, пошкоджених внаслідок бойових дій у зв'язку з агресією рф проти України, а також на забезпечення надійного та якісного електропостачання споживачам електричної енергії.

Фактичний обсяг фінансування (виконання) інвестиційних програм ОСР за 2025 рік склав 10,4 млрд грн (без ПДВ) або 83,8 % від запланованого.

НКРЕКП внесені зміни до Правил роздрібного ринку електроенергії щодо:

можливості постачальника «останньої дії» здійснювати постачання електричної енергії понад 90 днів захищеним споживачам та споживачам, об'єкти яких віднесені до критичної інфраструктури за умови відкриття ними рахунків із спеціальним режимом використання³⁸;

запобігання споживання електричної енергії за фіксованою ціною для побутових споживачів на непобутові потреби та врегулювання дій учасників ринку в разі підтвердження таких фактів³⁹.

З метою відстеження тенденцій та змін діяльності активних споживачів на роздрібному ринку електричної енергії, оцінки результативності цієї діяльності, договірних практик та цінової політики НКРЕКП затверджено Порядок здійснення моніторингу діяльності активних споживачів на роздрібному ринку електричної енергії⁴⁰. Порядок запроваджує системний контроль за діяльністю активних споживачів, які не лише споживають, а й виробляють та продають електроенергію в мережу (зокрема за механізмом Net Billing). Документ визначає процедуру збору та аналізу даних про обсяги генерації, встановлену потужність обладнання та дотримання споживачами умов без ліцензійної діяльності. Моніторинг спрямований на забезпечення стабільності енергосистеми, запобігання зловживанням на роздрібному ринку електричної енергії та перевірку відповідності генеруючих установок технічним вимогам, що дозволяє Регулятору оперативно реагувати на зміни в сегменті розподіленої генерації.

Нафтогазова сфера

³⁸ Постанова НКРЕКП від 18.06.2025 № 890;

³⁹ Постанова НКРЕКП від 18.06.2025 № 891;

⁴⁰ Постанова НКРЕКП від 30.12.2025 № 2243;

НКРЕКП на постійній основі здійснює заходи щодо забезпечення ефективного функціонування лібералізованого ринку природного газу, у тому числі шляхом удосконалення положень актів вторинного законодавства, прийнятих на виконання вимог Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон про ринок газу), з урахуванням положень Директив та Регламентів Європейського Союзу.

Слід зазначити, що у липні 2025 року НКРЕКП брала участь у переговорному процесі з Європейською Комісією за розділом 15 «Енергетика», провівши комплексний скринінг національної нормативно-правової бази на відповідність актам права ЄС, зокрема Регламентам ЄС № 312/2014, № 703/2015, № 2017/459 та № 2017/460. Результати здійсненого скринінгу підтвердили, що більшість ключових положень європейських мережевих кодексів уже успішно транспоновані та імplementовані в українське законодавство, що свідчить про високий ступінь готовності регуляторного середовища до повної інтеграції з енергетичним ринком Євросоюзу.

Разом з тим у серпні 2025 року НКРЕКП прийнято зміни⁴¹ до нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку природного газу, зокрема до Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2493 (далі – Кодекс ГТС), та Типового договору транспортування природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2497, які спрямовані на завершення транспозиції окремих частин Регламентів ЄС.

Зазначеними змінами, зокрема, визначено обов'язок Оператора ГТС щогодини оприлюднювати на сайті фактичні значення числа Воббе⁴² та вищої теплоти згорання, право подавати до НКРЕКП на погодження механізм стимулювання із підвищення ефективності балансуєчих дій згідно з вимогами Регламенту (ЄС) № 312/2014. Крім цього, приведено процедуру розподілу потужності з обмеженнями на міждержавних з'єднаннях у відповідність з Регламентом ЄС № 2017/459 та конкретизовано умови об'єднання потужності міждержавних з'єднань.

Попри значний прогрес, повна імplementація Регламентів ЄС № 312/2014, 703/2015, 2017/459 та 2017/460 наразі стримується необхідністю захисту критичної інфраструктури в умовах воєнного стану та особливостями цінового регулювання ринку природного газу.

У 2025 році НКРЕКП розпочала роботу над впровадженням об'єднаної потужності на міждержавних з'єднаннях, хоча суттєвим бар'єром залишається наявність митного кордону з країнами ЄС. Водночас для підвищення енергетичної безпеки та диверсифікації джерел постачання Регулятор спільно з операторами ГТС Греції, Болгарії, Румунії та Молдови запровадив «Об'єднаний продукт» для Трансбалканського коридору. Це рішення⁴³ передбачає проведення єдиних аукціонів на платформі RBP та застосування системи стимулюючих знижок на транспортування (від 25 % до 50 % з боку партнерів та 46 % з боку України для потужностей з обмеженнями), що значно підвищило конкурентоспроможність цього маршруту порівняно з польським та угорським напрямками.

Крім цього, Регулятором запроваджено механізм передачі прав на використання потужностей у точці входу «Гребеники», розподілених через «Об'єднаний продукт»⁴⁴. Це рішення дозволило замовникам (за погодженням з оператором ГТС) повністю або частково передавати доступ до потужності іншим учасникам ринку. Таке нововведення сприяє розвитку торгівлі імпортованим ресурсом безпосередньо у віртуальній торговій точці ГТС України, що значно підвищує ліквідність та гнучкість внутрішнього ринку газу.

Водночас з огляду на застереження Європейської Комісії щодо повної відповідності «Об'єданого продукту» вимогам Регламенту ЄС № 2017/459, наразі триває активна робота над напрацюванням додаткових регуляторних рішень. НКРЕКП безпосередньо залучена до цього процесу, метою якого є врахування позиції європейських партнерів для забезпечення сталого та легітимного функціонування даного продукту в межах Трансбалканського коридору в майбутньому.

⁴¹ Постанова НКРЕКП від 05.08.2025 № 1182;

⁴² Число (індекс) Воббе — це найважливіший показник взаємозамінності горючих газів, що визначає кількість енергії, яка виділяється при спалюванні газу в пальнику, вимірюється в МДж/м³;

⁴³ Постанови НКРЕКП від 27.06.2025 № 756; від 21.10.2025 № 1661; від 18.11.2025 № 1865;

⁴⁴ Постанова НКРЕКП від 21.10.2025 № 1661;

Крім цього, з метою удосконалення механізму визначення та розрахунку тарифів на послуги зберігання (закачування, відбору) природного газу Регулятором визначено єдиний підхід у частині розрахунку тарифів на послуги закачування та послуги відбору природного газу⁴⁵, що забезпечить рівні умови для замовників послуг. А також додатково передбачено можливість включення витрат, пов'язаних з формуванням аварійного запасу матеріально-технічних ресурсів, до складу планованих матеріальних витрат при формуванні тарифів на послуги зберігання (закачування, відбору) природного газу для оперативного відновлення експлуатаційно придатного стану об'єктів підземних сховищ газу або їх складових в умовах збройної агресії російської федерації.

Протягом 2025 року Регулятором прийнято рішення щодо удосконалення методології визначення та розрахунку тарифів на послуги розподілу природного газу в частині запровадження перехідного періоду для їх поетапного підвищення⁴⁶.

Такий підхід дозволяє уникнути різкого зростання вартості послуг розподілу природного газу, зменшити навантаження на споживачів та забезпечити стабільність роботи операторів газорозподільних систем.

Також протягом 2025 року Регулятором прийнято низку постанов, якими Порядок контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.06.2018 № 428, доповнено новими методиками визначення сум додатково отриманого або недоотриманого доходу від здійснення діяльності з розподілу⁴⁷, зберігання (закачування, відбору)⁴⁸ та транспортування⁴⁹ природного газу.

Вищезазначеними рішеннями унормовуються питання алгоритму визначення суми коригування тарифної виручки за результатами заходів державного нагляду (контролю) та напрямів її використання, а також питання використання плати (компенсації) за недотримання параметрів якості природного газу з можливістю спрямування на фінансування інвестиційних програм позитивної різниці між доходами й витратами від недотримання параметрів якості природного газу та можливості використання зекономлених від оптимізації витрат коштів на інвестування чи підвищення заробітної плати.

Разом з цим у 2025 році Регулятором прийнято зміни до Кодексу ГТС, які направлені на оптимізацію та вдосконалення процедури розподілу потужності внутрішніх точок газотранспортної системи через інформаційну платформу оператора газотранспортної системи із застосуванням цифрових підписів.

Крім цього, у грудні 2025 року впроваджено новий продукт потужності з обмеженнями для постачання видобутого природного газу кінцевим споживачам, які знаходяться в одній газорозподільній зоні з газовидобувним підприємством. Передбачається, що до визначення вартості такого продукту застосовуватимуться знижувальні коефіцієнти для замовників послуг транспортування.

Реалізація вищенаведених змін на ринку природного газу у 2025 році сприяє підвищенню привабливості газової інфраструктури та подальшому розвитку ринку природного газу України.

Протягом 2025 року на ринку природного газу діяли 350 замовників послуг транспортування (на 44 замовники менше ніж у попередньому році) та 398 замовників послуг зберігання (на 42 замовники менше ніж у попередньому році).

Діяльність із розподілу природного газу в Україні забезпечується операторами газорозподільних систем (далі – Оператори ГРМ), кількість яких станом на 31 грудня 2025 року становила 18 суб'єктів господарювання.

⁴⁵ Постанова НКРЕКП від 25.02.2025 № 262;

⁴⁶ Постанова НКРЕКП від 07.10.2025 № 1586;

⁴⁷ Постанова НКРЕКП від 14.01.2025 № 50;

⁴⁸ Постанова НКРЕКП від 13.05.2025 № 724;

⁴⁹ Постанова НКРЕКП від 27.06.2025 № 981;

У 2025 році ринок природного газу в Україні демонстрував активну динаміку: оптову купівлю-продаж та імпорту ресурсу здійснювали 238 учасників, тоді як постачання кінцевим споживачам фактично забезпечували 178 ліцензованих постачальників. Упродовж 2025 року відбулося стрімке зростання обсягів імпорту з країн ЄС — з 0,12 млрд м³ у 2024 році до 2,86 млрд м³ у 2025 році. В Україні продовжує діяти заборона на експорт природного газу власного видобутку⁵⁰. Водночас у лютому 2025 року Україна успішно відкрила новий напрямок енергетичної торгівлі, вперше експортувавши до Європейського Союзу 11,2 млн м³ біометану за рік. Таким чином, поєднання традиційних ресурсів та розвиток відновлюваних газів забезпечили стабільність внутрішнього балансу та поглиблення інтеграції з європейським енергопростором.

Максимальні обсяги природного газу, переданого до газотранспортної системи та відібраного із газотранспортної системи у 2025 році, спостерігалися в зимові місяці та в березні, листопаді у зв'язку із опалювальним періодом. Упродовж цих місяців додатковий попит покривався за рахунок відбору газу із газосховищ.

Упродовж опалювального сезону високий попит на природний газ зберігався за споживачами, які підключені до газорозподільних систем. Водночас попит споживачів, підключених до ГТС, був майже рівномірним упродовж року. Найбільші обсяги закачування природного газу до газосховищ спостерігались протягом квітня – жовтня 2025 року.

Обсяг постачання природного газу постачальником «останньої надії» у 2025 році зменшився на 98 % у порівнянні з 2024 роком та склав 0,29 млн м³, що було поставлено непобутовим споживачам.

НКРЕКП запровадила моніторинг показників надійності (безперервності) газопостачання споживачів та показників безпеки газорозподільних систем⁵¹ та визначила наступні показники надійності (безперервності) газопостачання для Операторів ГРМ: індекс середньої тривалості перерв у газопостачанні в системі (SAIDI) (відношення сумарної тривалості перерв у газопостачанні всіх відключених споживачів до загальної кількості споживачів), індекс середньої частоти довгих перерв у газопостачанні в системі (SAIFI) (відношення сумарної кількості відключених споживачів унаслідок усіх перерв у газопостачанні до загальної кількості споживачів), індекс середньої тривалості відновлення газопостачання в системі (CAIDI) (відношення сумарної тривалості перерв у газопостачанні всіх відключених споживачів до сумарної кількості відключених споживачів унаслідок усіх перерв у газопостачанні).

У 2025 році індекс SAIDI становив:

внаслідок запланованих перерв: з попередженням споживачів – 560 хв, без попередження споживачів – 22 хв;

внаслідок незапланованих (аварійних) перерв: форс-мажорні обставини – 153 хв, з вини інших осіб – 24 хв, внаслідок пошкоджень внутрішньобудинкових мереж – 9 хв, з інших причин – 40 хв.

У 2025 році індекс SAIFI становив:

внаслідок запланованих перерв: з попередженням споживачів – 0,245, без попередження споживачів – 0,003;

внаслідок незапланованих (аварійних) перерв: форс-мажорні обставини – 0,016, з вини інших осіб – 0,006, внаслідок пошкоджень внутрішньобудинкових мереж – 0,001, з інших причин – 0,009.

У 2025 році індекс CAIDI становив:

внаслідок запланованих перерв: з попередженням споживачів – 2287 хв, без попередження споживачів – 6945 хв;

внаслідок незапланованих (аварійних) перерв: форс-мажорні обставини – 9581 хв, з вини інших осіб – 3893 хв, внаслідок пошкоджень внутрішньобудинкових мереж – 7226 хв, з інших причин – 4520 хв.

⁵⁰ Постанова Кабінету Міністрів України від 24.12.2024 № 1481;

⁵¹ Постанова НКРЕКП від 10.11.2022 № 1416;

Основні вимоги до безпеки газорозподільних систем визначені Правилами технічної експлуатації систем газопостачання (далі – ПТЕСГ)⁵² та Порядком технічного огляду, обстеження, оцінки та паспортизації технічного стану, здійснення запобіжних заходів для безаварійного експлуатування систем газопостачання⁵³, якими зокрема визначаються вимоги щодо проведення технічних оглядів, обстеження та обслуговування газопроводів і газового обладнання, організації роботи аварійно-диспетчерських служб тощо.

НКРЕКП здійснює моніторинг показників безпеки газорозподільних систем щодо газопроводів, перевірених у рамках технічного огляду та комплексного приладового обстеження, технічного обслуговування газового обладнання, виявлених витоків газу, аварійних викликів.

Так, у 2025 році Операторами ГРМ у рамках періодичного огляду перевірено – 3 344 383 км розподільних газопроводів та газопроводів-вводів (з урахуванням періодичності огляду), у рамках комплексного приладового обстеження – 160 357 км розподільних газопроводів, 47 304 одиниці газового обладнання (газорегуляторні пункти та установки) пройшли технічне обслуговування.

Відповідно до ПТЕСГ локалізація і ліквідація аварійних ситуацій у газорозподільних системах здійснюються аварійно-диспетчерськими службами (аварійними газовими службами) (далі – АДС). У 2025 році зафіксовано 427 560 аварійних викликів від заявників до АДС на місце аварій, водночас кількість аварійних викликів з часом прибуття на місце виклику, що перевищує встановлений ПТЕСГ строк у 40 хвилин від часу надходження повідомлення (заявки), становила 483 або 0,1 % від загальної кількості аварійних викликів.

З метою забезпечення умов для швидкого та безперешкодного доступу до газорозподільних систем НКРЕКП у 2025 році прийняла рішення, спрямовані на спрощення⁵⁴ процедури надання послуг з приєднання до газорозподільних систем газотурбінних або газопоршневих установок, у тому числі когенераційних установок, блочно-модульних котелень під час воєнного стану, передбачивши, зокрема:

скорочення строків надання послуги приєднання до газорозподільних систем, у тому числі строки видачі технічних умов (до двох календарних днів з моменту реєстрації заяви);

скорочення строків розгляду Оператором ГРМ документів для підключення об'єкта замовника до газорозподільної системи (до двох календарних днів);

скорочення строків введення в експлуатацію комерційного вузла обліку (до двох календарних днів);

скорочення строків для пуску газу в газові мережі внутрішнього газопостачання (до двох календарних днів).

Станом на кінець 2025 року кількість приєднаних споживачів до газорозподільних систем складала 11,9 млн. Упродовж року з заявами до Операторів ГРМ на надання послуги з приєднання до газорозподільних систем звернулося 25744 замовники, з яких 23602 – побутових та 2142 непобутових споживачі. За даними Операторів ГРМ у звітному році фактично було здійснено 19660 нових приєднань.

У 2025 році Оператором ГТС було здійснено 3 нових приєднання (газовидобувні підприємства), середня тривалість яких складала 352 дні.

Із заявами на приєднання до газотранспортної системи у 2025 році звернулось 34 замовники, що на 8 замовників менше ніж у 2024 році.

З 01.01.2026 Регулятором встановлено нові тарифи на послуги розподілу природного газу. При цьому, враховуючи законодавчо встановлений мораторій, розмір тарифів на послуги розподілу природного газу для побутових споживачів залишено без змін.

На 2025 – 2034 роки Регулятором затверджено 35 Планів розвитку газорозподільних систем для 15 Операторів ГРМ⁵⁵, у тому числі інвестиційні програми на 2025 рік на загальну плановану суму фінансування 1 635,6 млн грн (без ПДВ).

⁵² Наказ Міністерства енергетики України від 21.10.2024 № 402;

⁵³ Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 24.10.2011 № 640;

⁵⁴ Постанова НКРЕКП від 16.12.2025 № 2110;

⁵⁵ Постанови НКРЕКП від 04.02.2025 № 146, 147, від 11.03.2025 №№ 347 – 357, від 25.03.2025 №№ 433, 434.

Протягом 2025 року прийнято 14 рішень НКРЕКП щодо затвердження змін до Планів розвитку газорозподільних систем на 2025–2033 роки у зв'язку з виробничою необхідністю та з метою забезпечення безаварійної експлуатації газорозподільних систем і безперебійного газопостачання.

Станом на 01.01.2026 не затверджено Плани розвитку газорозподільних систем на 2025–2034 роки для 6 Операторів ГРМ (АТ «Донецькоблгаз», АТ «Запоріжгаз», АТ «Луганськгаз», ПАТ «Маріупольгаз», ПрАТ «Мелітопольгаз», АТ «Херсонгаз») у зв'язку з тим, що території здійснення ними ліцензованої діяльності віднесені до територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих.

Відповідно до наявної в НКРЕКП звітної інформації від Операторів ГРМ станом на 01.01.2026 фактичне фінансування інвестиційних програм на 2025 рік газорозподільних підприємств разом з фінансуванням заходів, передбачених положеннями постанови НКРЕКП від 17.03.2022 № 348, становить 1 200,0 млн грн (без ПДВ) або 73 % від планованих джерел фінансування.

План розвитку газотранспортної системи Оператора газотранспортної системи на 2025 – 2034 роки ТОВ «Оператор газотранспортної системи України»⁵⁶ передбачає інвестиції на загальну суму 34,1 млрд грн (без ПДВ), у тому числі інвестиційну програму на 2025 рік на загальну плановану суму фінансування 1 222,9 млн грн (без ПДВ).

Відповідно до наявної в НКРЕКП звітної інформації Оператора ГТС станом на 01.01.2026 фактичне фінансування заходів інвестиційної програми на 2025 рік разом з фінансуванням заходів, передбачених положеннями постанови НКРЕКП від 17.03.2022 № 348, становить 830,8 млн грн (без ПДВ) або 68 % від планованих джерел фінансування.

План розвитку газосховищ на 2025 – 2034 роки Оператора газосховищ АТ «Укртрансгаз»⁵⁷ передбачає інвестиції на загальну суму 33,0 млрд грн, у тому числі інвестиційну програму на 2025 рік на загальну плановану суму фінансування 1 111,6 млн грн (без ПДВ).

Відповідно до наявної в НКРЕКП звітної інформації Оператора газосховищ станом на 01.01.2026 фактичне фінансування заходів інвестиційної програми на 2025 рік разом з фінансуванням заходів, передбачених положеннями постанови НКРЕКП від 17.03.2022 № 348, становить 1 111,6 млн грн (без ПДВ) або 100 % від планованих джерел фінансування.

Відповідно до положень Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» постачання природного газу для населення, що проживає у квартирах та приватних будинках, здійснюється за умови його комерційного обліку. Станом на 01.01.2026 загальний відсоток комерційного обліку природного газу, що використовується населенням, усього по Україні (без територій, розташованих у районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають у тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні) складає 95 %.

При цьому в НКРЕКП відсутні відомості щодо комерційного обліку природного газу, що використовується населенням Донецької, Запорізької, Луганської та Херсонської областей, а також Автономної Республіки Крим.

З метою забезпечення стовідсоткового комерційного обліку природного газу, що використовується населенням тільки для приготування їжі, газорозподільними підприємствами передбачені заходи із встановлення індивідуальних лічильників в інвестиційних програмах десятирічних Планів розвитку газорозподільних систем за рахунок планованих тарифних джерел.

Так, інвестиційними програмами Операторів ГРМ на 2025 рік десятирічних Планів розвитку газорозподільних систем на 2025 – 2034 роки передбачено заходи із встановлення 26 067 од. індивідуальних лічильників газу населенню на загальну суму близько 89,7 млн грн (без ПДВ).

У 2025 році середньозважена оптова ціна природного газу становила 9 312 грн за тис. м³ (без ПДВ) та порівняно з 2024 роком (8 053 грн за тис. м³) підвищилась на 16 %.

⁵⁶ Постанова НКРЕКП від 20.05.2025 № 739 «Про затвердження Плану розвитку газотранспортної системи на 2025 – 2034 роки Оператора ГТС ТОВ «Оператор газотранспортної системи України»;

⁵⁷ Постанова НКРЕКП від 25.03.2025 № 432 «Про затвердження Плану розвитку газосховищ на 2025 – 2034 роки Оператора газосховищ АТ «Укртрансгаз» (зі змінами);

У 2025 році середньозважена регульована оптова ціна природного газу становила 6 722 грн за тис. м³ (без ПДВ), що на 2 % більше порівняно з 2024 роком (6 585 грн за тис. м³). При цьому регульована ціна у 2025 році була на 11 256 грн за тис. м³ (або на 63 %) нижчою ніж на нерегульованому сегменті оптового ринку, тоді як у 2024 році ця різниця складала 6 394 грн за тис. м³ (або 49 %).

Середньозважена оптова ціна природного газу на сегменті з вільним ціноутворенням у 2025 році становила 17 978 грн за тис. м³ (без ПДВ), що на 39 % вище ніж у 2024 році (12 979 грн за тис. м³). Середня ціна імпортованого газу у 2025 році склала 21 079 грн за тис. м³ (без ПДВ). Протягом року її динаміка була наступною: у I кварталі ціна зросла на 10 % порівняно з попереднім періодом, у II кварталі – на 15 %, у III кварталі – знизилася на 1 %, а у IV кварталі – на 8 %.

Водночас середньозважена ціна продажу газу газовидобувними підприємствами на нерегульованому ринку у 2025 році становила 16 205 грн за тис. м³ (без ПДВ), що на 29 % більше показника 2024 року. Квартальна динаміка цін газовидобувників характеризувалася зростанням у I кварталі на 7 %, зниженням у II кварталі на 4 %, різким зростанням у III кварталі на 27 % та повторним зниженням у IV кварталі на 4 %.

Протягом 2025 року на роздрібному ринку природного газу фактично постачання здійснювалось 11,87 млн споживачам, з яких 81 тис. – непобутові (з них 147 – прямі споживачі) та 11,79 млн – побутові споживачі.

Рівень оплати⁵⁸ за спожитий природний газ у 2025 році склав 76 %, рівень оплати за газ, спожитий побутовими споживачами – 81 %⁵⁹.

Згідно з положеннями Закону про ринок газу у НКРЕКП відсутні повноваження щодо забезпечення проведення цінової політики на ринку природного газу. Законом передбачається державне регулювання природних монополій, а також розвиток вільної добросовісної конкуренції на роздрібному ринку природного газу, де діє принцип вільного ціноутворення (крім випадків, передбачених статтею 11 Закону).

Необхідно зазначити, що структура кінцевої ціни на природний газ для споживачів, включає в себе ціну природного газу як товару (з урахуванням надбавки (націнки) постачальника), тариф Оператора ГТС на послуги з транспортування природного газу для внутрішньої точки виходу⁶⁰ та податок на додану вартість.

Так, у 2025 році мінімальна ціна на природний газ, який постачався побутовим споживачам на умовах базової річної пропозиції, становила 7,96 грн/м³, максимальна – 8,46 грн/м³, для непобутових споживачів (регульований та нерегульований сегменти) – 12 178 грн за тис. м³ (без ПДВ), що на 22 % більше в порівнянні з попереднім роком (10 006 грн за тис. м³ (без ПДВ)).

Найвищою середньозважена ціна для непобутових споживачів була у III кварталі 2025 року, найнижчою – у I кварталі 2025 року.

Для аналізу чинників, які впливають на формування зазначених цін, роздрібний ринок можна умовно поділити на регульований та нерегульований сегменти.

У 2025 році середньозважена роздрібна ціна на регульованому сегменті ринку природного газу становила 9 561 грн за тис. м³ (без ПДВ), що на 10 % більше в порівнянні з 2024 роком (8 667 грн за тис. м³ (без ПДВ)). У 2025 році середньозважена роздрібна ціна природного газу⁶¹ для бюджетних установ та організацій становила 13 499 грн за тис. м³ (без ПДВ), для релігійних організацій – 13 658 грн за тис. м³ (без ПДВ), для виробників теплової енергії для потреб населення – 6 183 грн за тис. м³ (без ПДВ), для виробників теплової енергії для бюджетних установ – 13 658 грн за тис. м³ (без ПДВ), для виробників теплової енергії для інших категорій споживачів – 19 510 грн за тис. м³ (без ПДВ), для промислових споживачів та інших – 6 183 грн за тис. м³ (без ПДВ), для виробників електричної енергії – 11 962 грн за тис. м³ (без ПДВ).

⁵⁸ З урахуванням пільг та субсидій;

⁵⁹ З урахуванням пільг та субсидій;

⁶⁰ Постанова НКРЕКП від 24.12.2019 № 3013;

⁶¹ Без урахування тарифів на транспортування та розподіл природного газу;

Середньозважені ціни на регульованому сегменті роздрібного ринку природного газу для релігійних організацій, промислових споживачів та інших суб'єктів господарювання – залишались незмінними протягом року. Найвищі роздрібні ціни на природний газ були для виробників теплової енергії (ТКЕ) та виробників електричної енергії у IV кварталі та для бюджетних організацій – у II кварталі 2025 року.

Середньозважена роздрібна ціна на природний газ для непобутових споживачів на нерегульованому сегменті роздрібного ринку природного газу із вільним ціноутворенням у 2025 році становила 19 478 грн за тис. м³ (без ПДВ) та була вищою на 41 % у порівнянні з 2024 роком (13 767 грн за тис. м³ (без ПДВ)).

Середньозважена роздрібна ціна природного газу для бюджетних установ та організацій у 2025 році становила 20 238 грн за тис. м³ (без ПДВ), що на 48 % вище ніж у 2024 році (13 644 грн за тис. м³ (без ПДВ)). Для релігійних організацій середньозважена роздрібна ціна у 2025 році становила 20 446 грн за тис. м³ (без ПДВ), що на 34 % вище ніж у 2024 році (15 209 грн за тис. м³ (без ПДВ)). Для виробників теплової енергії (для потреб споживачів, крім населення та релігійних організацій) на нерегульованому сегменті ринку природного газу середньозважена роздрібна ціна у 2025 році становила 21 322 грн за тис. м³ (без ПДВ) та була на 58 % вищою ніж у 2024 році (13 506 грн за тис. м³), для промислових підприємств та інших суб'єктів господарювання – 19 471 грн за тис. м³ (без ПДВ), що на 42 % вище ніж у 2024 році (13 744 грн за тис. м³).

Упродовж 2025 року на нерегульованому сегменті роздрібного ринку природного газу ціни природного газу для непобутових споживачів коливалися. Найвищими роздрібні ціни на природний газ для промислових підприємств та інших суб'єктів господарювання та релігійних організацій були у третьому кварталі 2025 року, для бюджетних установ та організацій та для виробників теплової енергії (для потреб споживачів, крім населення та релігійних організацій) (ТКЕ) – у IV кварталі 2025 року.

Середньозважені роздрібні ціни на природний газ на нерегульованому сегменті роздрібного ринку природного газу у 2025 році формувалися під впливом цін на оптовому ринку природного газу (нерегульований сегмент).

Протягом 2025 року діяльність з постачання природного газу здійснювало 178 постачальників, у тому числі постачання природного газу побутовим споживачам здійснювало 11 постачальників. За оцінкою НКРЕКП у 2025 році як і у 2024 році близько 98 % обсягів постачання природного газу побутовим споживачам здійснювалось компанією ТОВ «Газопостачальна компанія» Нафтогаз України», а решта 2 % – іншими постачальниками.

Крім цього, частка обсягів постачання природного газу, непобутовим споживачам на нерегульованому сегменті роздрібного ринку природного газу, які постачалися постачальниками групи ДТЕК – 14 %, групи ОККО – 8 %, частка інших постачальників – 78 %.

Протягом 2025 року продовжувала діяти процедура⁶² зміни постачальника природного газу споживачами, що не є побутовими.

Так, для укладення договору постачання природного газу з новим постачальником непобутовим споживачам не потрібно надавати жодних довідок про відсутність простроченої заборгованості або отримувати письмові дозволи на перехід від діючого постачальника.

Для зміни постачальника споживачу, що не є побутовим, необхідно письмово звернутись до нового постачальника із пропозицією укладення договору постачання природного газу. При цьому для завершення процедури зміни постачальника всі подальші заходи здійснюються новим постачальником через інформаційну платформу Оператора ГТС.

Після завершення процедури переходу до нового постачальника природного газу дія договору постачання в частині постачання природного газу, укладеного між споживачем, що не є побутовим, та попереднім постачальником, автоматично призупиняється у частині постачання природного газу.

⁶² Процедура спрощена у 2023 році;

Сфера комунальних послуг

З метою підвищення стійкості енергетичної системи України, яка в умовах воєнного стану стала об'єктом цілеспрямованих обстрілів, що у свою чергу призводить до постійних перебоїв з електро- та теплопостачанням, і забезпечення її інструментами швидкого реагування для усунення позаштатних ситуацій на об'єктах сфери теплопостачання НКРЕКП у межах наданих повноважень запроваджено заходи, зокрема у частині використання потенціалу когенерації малої та середньої потужності в системах централізованого теплопостачання України, як елемента розподіленої генерації електричної енергії.

Так, протягом 2025 року НКРЕКП розроблено та затверджено Правила користування тепловою енергією⁶³, якими визначено, зокрема, гарантії щодо доступу до систем теплопостачання для користувачів теплової енергії, права, обов'язки та відповідальність; врегулювання питань вирішення спорів між учасниками договірних відносин; запровадження конкурентної системи теплопостачання для визначення особливостей функціонування системи централізованого теплопостачання незалежних виробників, наявність типового договору на транспортування і примірних договорів на купівлю-продаж і постачання теплової енергії тощо. Крім того, НКРЕКП внесла зміни до Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках⁶⁴, якими вдосконалено: механізм врахування питомих витрат умовного палива для урахування в тарифах на виробництво теплової енергії на основі аналізу їх фактичних значень за попередні періоди та їх динаміки, здійснення аналізу визначення питомих витрат палива відповідно до ГКД 34.09.100-2003 «Витрати палива на відпущену електричну та теплову енергію при їх комбінованому виробництві на теплових електростанціях, а також використання коштів, передбачених діючою структурою тарифів на виробництво теплової енергії для виконання ремонтних робіт тощо; до Порядку формування інвестиційних програм ліцензіатів з передачі електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами та з виробництва теплової та/або електричної енергії на атомних електростанціях, гідроелектростанціях та гідроакумуючих електростанціях⁶⁵; удосконалено Порядок проведення моніторингу розподілу та використання коштів, що надходять на небюджетні рахунки, а також використання коштів на діяльність з виробництва, транспортування, постачання теплової енергії та надання комунальних послуг з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, отриманих теплопостачальними та теплогенеруючими організаціями на поточні рахунки, трансфертів та іншої фінансової допомоги⁶⁶ тощо.

НКРЕКП протягом 2025 року, відповідно до Методики № 991⁶⁷, встановила 72 тарифи на виробництво теплової енергії, що виробляється на теплоелектроцентралях (ТЕЦ), теплових електростанціях (ТЕС), когенераційних установках (КУ) для 19 суб'єктів господарювання (крім АЕС). Крім того, до НКРЕКП, відповідно до Методики № 991, звернулось 22 ліцензіати, які здійснюють господарську діяльність з виробництва теплової енергії на КУ із заявами та відповідним пакетом документів разом з розрахунками щодо встановлення тарифів на виробництво теплової енергії на КУ за спрощеною процедурою, яким встановлено 277 тарифів на виробництво теплової енергії на 84 КУ, загальна теплова потужність яких складає 77,7 Гкал/год (електрична потужність 82,8 МВт).

Станом на 01.01.2026 середньозважені тарифи на виробництво теплової енергії, що виробляється ліцензіатами НКРЕКП на ТЕЦ, КУ, ТЕС становлять:

з використанням природного газу для потреб:
населення – 1 058 грн/Гкал без ПДВ;

⁶³ Постанова НКРЕКП від 18.06.2025 № 888;

⁶⁴ Постанова НКРЕКП від 12.08.2025 № 1222;

⁶⁵ Постанова НКРЕКП від 18.02.2025 № 228;

⁶⁶ Постанова НКРЕКП від 15.07.2025 № 1061;

⁶⁷ Постанова НКРЕКП від 01.08.2017 № 9914;

бюджетних установ – 2 216 грн/Гкал без ПДВ;
 інших споживачів – 2 245 грн/Гкал без ПДВ;
з використанням вугілля для потреб:
 населення – 928 грн/Гкал без ПДВ;
 бюджетних установ – 1 258 грн/Гкал без ПДВ;
 інших споживачів – 1 278 грн/Гкал без ПДВ.

Відповідно до Порядку формування інвестиційних програм суб'єктів господарювання, які провадять господарську діяльність з виробництва електричної та (або) з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях, атомних електростанціях та когенераційних установках⁶⁸ НКРЕКП було схвалено інвестиційні програми на 2025 рік для трьох ТЕЦ із загальним обсягом фінансування на суму 68,4 млн грн (без ПДВ), що були спрямовані на реконструкцію, модернізацію та розвиток основних фондів, у т. ч. електротехнічного та теплотехнічного обладнання, а також загальностанційного обладнання.

Відповідно до звітів щодо виконання інвестиційних програм за 2025 рік, наданих ліцензіатами, фактичне фінансування інвестиційних програм ліцензіатів з виробництва електричної та теплової енергії (відносно річних планів, схвалених НКРЕКП) становить 44,9 млн грн (без ПДВ) або 65,7 % від річного плану. Освоєння коштів зазначених інвестиційних програм протягом 2025 року становить 43,4 млн грн (без ПДВ) або 63,5 % від річного плану.

Протягом звітної періоду НКРЕКП, відповідно до вимог Порядку⁶⁹, здійснювала моніторинг ринку теплової енергії. Аналіз проведено на підставі даних (інформації), отриманих від 124 суб'єктів господарювання у сфері теплопостачання (далі – СГТ).

За результатами моніторингу встановлено рівень виконання вимог законодавства⁷⁰ щодо інформування споживачів:

90 % СГТ забезпечили функціонування персональних вебсайтів;

75 % СГТ впровадили роботу кол-центрів або гарячих ліній.

Середній показник забезпечення доступу споживачів до інформації становить 71 %.

Протягом 2023 – 2025 років органи місцевого самоврядування встановили (визначили) економічно обґрунтовані тарифи для населення – 92 % СГТ, бюджетних установ – 94 % СГТ, релігійних організацій – 91 % СГТ, для інших споживачів – 95 % СГТ. Рівень середньозважених тарифів (без ПДВ), що застосовувалися станом на 1 січня 2026 року, для населення – 1 461 грн/Гкал, бюджетних установ – 3 567 грн/Гкал, релігійних організацій – 3051 грн/Гкал та інших споживачів – 3 411 грн/Гкал.

Обсяги оплати споживачами за спожиту теплову енергію та отримані послуги протягом 2025 року становили 49,7 млрд грн (без ПДВ) або 95 % від обсягів нарахувань (у т. ч. населення – 32,5 млрд грн (без ПДВ) або 95 % від обсягів нарахувань).

Слід зазначити, що рівень заборгованості споживачів за спожиту теплову енергію, надані послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води за даними моніторингу на кінець грудня 2025 року становив – 41 млрд грн, у тому числі населення – 33,5 млрд грн.

Протягом 2025 року НКРЕКП були прийняті рішення щодо встановлення тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення на 2026 рік (далі – тарифи на ЦВВ) для 37 ліцензіатів⁷¹ та схвалено проект постанови про встановлення тарифи на ЦВВ для 1 ліцензіата.

⁶⁸ Постанова НКРЕКП від 15.10.2015 № 2585;

⁶⁹ Постанова НКРЕКП від 04.10.2023 № 1825;

⁷⁰ Пункти 1, 2, 5 – 15 статті 1 Закону України «Про особливості доступу до інформації у сферах постачання електричної енергії, природного газу, теплопостачання, централізованого постачання гарячої води, централізованого питного водопостачання та водовідведення» та абзаци четвертий та п'ятий пункту 1 статті 6 цього Закону;

⁷¹ Прийнято 37 постанов НКРЕКП від 30.12.2025;

Політика НКРЕКП сприяла відшкодуванню поточних витрат водопровідно-каналізаційних господарств близько 75 %, проте повністю не вирішила питання їх фінансової стабільності. Тому, окрім оплати послуг споживачами, діяльність підприємств додатково фінансувалася у 2025 році за рахунок видатків місцевих бюджетів та допомоги міжнародних партнерів: 32 ліцензіати отримали загалом 8,4 млрд грн допомоги (у т. ч. 5 млрд грн на операційні витрати).

Для 33 ліцензіатів були схвалені інвестиційні програми на 2025 рік та програми розвитку на 2025 – 2029 роки. Також проаналізовано виконання чинних інвестиційних програм та планів розвитку⁷², до яких рішеннями НКРЕКП були внесені зміни відповідно до пріоритетних заходів та наявності коштів для їх реалізації.

Відповідно до інвестиційних програм ліцензіатів, затверджених згідно з їхніми установчими документами і схвалених НКРЕКП, здійснено планування прибутків та включення їх до складу тарифів на 2025 рік. Загальна планова сума фінансування за 33 інвестиційні програми становила 4,54 млрд грн.

Головними джерелами фінансування є: амортизація та позичкові кошти, що підлягають поверненню. Разом ці два джерела формують 90 % планових інвестицій.

Для вирішення проблемних галузевих питань були розроблені та надані пропозиції НКРЕКП щодо внесення змін до законодавства України, яким регулюється сфера ЦВВ.

У 2025 році в умовах продовження воєнних дій на території України у сфері ЦВВ зафіксовано: перевищення фактичних витрат над витратами, врахованими в тарифах, що призвело до збитковості ліцензованих видів діяльності; зростання дебіторської та кредиторської заборгованості ліцензіатів; пошкодження та руйнування об'єктів і мереж водопостачання та водовідведення в районах ведення бойових дій; перебої у водопостачанні у зв'язку зі знеструмленням, спричиненим пошкодженням об'єктів енергетичної інфраструктури.

Протягом звітного року надання послуг з ЦВВ здійснювалося в межах наявних технічних можливостей. У разі неможливості функціонування систем ЦВВ застосовувалися резервні джерела водопостачання, спеціалізоване обладнання, індивідуальні та групові засоби очищення і знезараження води, організовувалося постачання фасованої питної води та води в ємностях. Винятком були зони активних бойових дій та окуповані території.

Як наслідок інфляційних процесів та скорочення споживчого попиту у 2025 році спостерігається зростання тарифів на ЦВВ порівняно з 2024 роком. Так середньозважений тариф на централізоване водопостачання у 2025 році становив 20,26 грн/м³ (без ПДВ), що на 2,30 грн/м³ або на 13 % вище рівня 2024 року. Прибуток у складі тарифу (для погашення кредитів/позик МФО) становить 0,6 грн/м³ або 3 %. Середньозважений тариф на централізоване водовідведення у 2025 році становив 17,50 грн/м³ (без ПДВ), що на 1,34 грн/м³ або на 8 % вище рівня 2024 року. Прибуток у складі тарифу (для погашення кредитів/позик МФО) становить 1,01 грн/м³ або 5,8 %.

У 2025 році спостерігалось поступове зниження попиту⁷³ на послуги централізованого водопостачання та водовідведення.

У звітному періоді порівняно з 2024 роком зменшився обсяг реалізації послуг: централізованого водопостачання – 27 ліцензіатів⁷⁴, централізованого водовідведення – 29 ліцензіатів. Також спостерігається значне зменшення обсягів реалізації послуг водопостачання у 4 підприємств: 32 % – ПрАТ «Енергоресурси», 17 % – МКП «ВУ ВКГ міста Херсона», 14 % – КП «Компанія «Вода Донбасу», 12 % – КВП «Краматорський водоканал»; у той же час обсяги реалізації послуг водовідведення цих підприємств відносно рівня 2024 року скоротились на 12 – 73 %.

⁷² 3 питань інвестиційної діяльності прийнято 72 постанови НКРЕКП та опрацьовано 507 звітів ліцензіатів;

⁷³ Джерело даних: звіти ліцензіатів НКРЕКП за формою № 5-НКРЕКП-водопостачання/водовідведення (місячна) «Звітні та розрахункові дані про розрахунки за послуги з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення»;

⁷⁴ Дані за 2022 – 2024 роки приведені у відповідність до переліку ліцензіатів, що звітували за 2025 рік;

На початок 2025 року заборгованість споживачів за послуги з водопостачання/водовідведення становила 13,8 млрд грн. За рік борги споживачів скоротились на 5 % та на кінець 2025 року вже склали 13,1 млрд грн у т. ч. борги населення – 7,9 млрд грн (споживання населенням – 61 %).

Борги понад 100 млн грн накопичені споживачами 21 ліцензіата, із них особливо вирізняються: КП «Харківводоканал», ПрАТ «АК «Київводоканал», КП «Кривбасводоканал» та КП «Дніпроводоканал» Дніпровської МР.

Рівень розрахунків споживачів за послуги у 2025 році загалом можна оцінити як задовільний: за послуги з централізованого водопостачання сплачено 94 % нарахованих сум, за централізоване водовідведення – 99 %. Водночас у трьох ліцензіатів зафіксовано низький рівень розрахунків споживачів, а саме: ПрАТ «Рівнеазот» – 44 %, КП «Харківводоканал» – 71 %, КП Слов'янської МР «Словмиськводоканал» – 72 %. Інші ліцензіати отримали від споживачів не менше 80 % сум, нарахованих до сплати.

Населення в цілому сплатило 98 % від вартості отриманих послуг водоспоживання. Суб'єкти господарювання у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та інші не побутові споживачі сплатили 93 % та 100 % річної вартості послуг, відповідно. Найгірше розраховувались підприємства теплопостачання (загалом на 75 %) – три ліцензіати отримали від них менше 60 % вартості наданих послуг.

Унаслідок неповної оплати послуг споживачами водопровідно-каналізаційні господарства не отримали за підсумками 2025 року 1,1 млрд грн нарахованих до сплати коштів (у 2024 році – 1,0 млрд грн, у 2023 році також 1,0 млрд грн, у 2022 році – 2,4 млрд грн, у 2021 році – 1,1 млрд грн), що негативно позначилось на їх фінансовому стані. Нестача обігових коштів з року в рік погіршує спроможність підприємств розраховуватись за спожиті енергетичні та інші ресурси, ускладнює своєчасне оновлення їх інфраструктури тощо.

Ліцензування, контроль за виконанням ліцензійних умов та правил здійснення господарської діяльності

У 2025 році НКРЕКП здійснювала державне регулювання⁷⁵ шляхом ліцензування господарської діяльності у сферах електроенергетики, теплопостачання, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, нафтогазовому комплексі відповідно до Порядку ліцензування видів господарської діяльності⁷⁶.

У 2025 році спостерігалось збільшення кількості ліцензіатів у сфері електроенергетики у порівнянні з минулим роком на 8 %, що відбулося за рахунок збільшення кількості трейдерів – на 32%, електропостачальників – на 8%, виробників електричної енергії – на 4%.

Крім того, завдяки активному розвитку систем зберігання енергії у 2025 році кількість відповідних ліцензіатів зросла у 13 разів порівняно з минулим роком: з 2 компаній у 2024 році до 26 у 2025 році.

Також спостерігається розвиток нових бізнес-моделей на ринку електричної енергії: кількість ліцензіатів з агрегації зросла у 3,5 рази порівняно з минулим роком: з 2 ліцензіатів у 2024 році до 7 у 2025 році. Діяльність таких суб'єктів спрямована на об'єднання потужностей з виробництва, споживання та зберігання енергії для подальшої участі в торгах, надання послуг з балансування та допоміжних послуг.

У 2025 році спостерігається подальша позитивна динаміка зростання кількості ліцензіатів з постачання природного газу у порівнянні з минулим роком у зв'язку з продовженням реформування ринку природного газу відповідно до положень Закону про ринок газу, який, зокрема, передбачає принцип вільної конкуренції. Так, у звітному періоді відбулось зростання кількості ліцензіатів на ринку природного газу у порівнянні з минулим роком на 3 % за рахунок збільшення кількості постачальників природного газу.

⁷⁵ Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»;

⁷⁶ Постанова НКРЕКП від 03.03.2020 № 548;

Слід відмітити, що у зв'язку із будівництвом об'єктів у сфері теплопостачання (когенераційних, блочно-модульних, електрогенераторних установок) у 2025 році у порівнянні з минулим роком відбулось зростання кількості ліцензіатів з виробництва теплової енергії на 19 % (з 77 ліцензіатів у 2024 році до 92 у 2025 році).

Протягом 2025 року НКРЕКП впроваджувала заходи щодо спрощення умов ліцензованої діяльності та вдосконалення вимог до ліцензіатів, зокрема в умовах воєнного стану. Ключові зміни включають:

ліцензійні умови у сферах енергетики та комунальних послуг приведено у відповідність до Закону України «Про адміністративну процедуру»⁷⁷;

встановлено обов'язок ліцензіатів протягом п'яти робочих днів повідомляти НКРЕКП та суб'єктів господарювання, з якими існують чинні договірні зобов'язання, про застосування, скасування або зміну санкцій щодо самого ліцензіата чи його кінцевого бенефіціара. Оптимізовано порядок ліцензування приватних партнерів та концесіонерів у разі реорганізації ліцензіата (злиття, приєднання, перетворення)⁷⁸;

визначено критерії, за яких виробництво теплової енергії на когенераційних установках не підлягає ліцензуванню⁷⁹. Це стосується випадків продажу енергії теплопостачальним організаціям за регульованою ціною. У такому разі суб'єкту господарювання достатньо протягом трьох робочих днів повідомити про початок діяльності Мінрозвитку, НКРЕКП та органи місцевого самоврядування. Крім того, для об'єктів електроенергетики (газопоршневих, газотурбінних установок та модульних котелень потужністю від 1 МВт) спрощено порядок підтвердження готовності до роботи. Відтепер достатньо надати копію протоколу комплексних випробувань згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 07 грудня 2023 року № 1320;

скорочено перелік документів, необхідних для отримання ліцензії на виробництво теплової енергії⁸⁰.

Протягом звітного періоду НКРЕКП здійснювала роботу щодо удосконалення Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов⁸¹ та Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг⁸².

У 2025 році відповідно до Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2025 рік⁸³ та на підставах, визначених частинами сьомою та восьмою статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг». Водночас відповідно до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих рф⁸⁴, НКРЕКП була обмежена у можливості здійснення заходів контролю щодо суб'єктів, які розташовані та/або провадять ліцензовану діяльність в Автономній Республіці Крим, а також у Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Луганській, Миколаївській, Сумській, Харківській та Херсонській областях. Це зумовлено веденням бойових дій та тимчасовою окупацією окремих територій агресором.

НКРЕКП здійснила 333 перевірки щодо дотримання ліцензіатами вимог законодавства та ліцензійних умов, з яких – 306 планових, 25 – позапланових виїзних та 2 позапланові невиїзні, а саме:

⁷⁷ Постанова НКРЕКП від 24.06.2025 № 919;

⁷⁸ Постанова НКРЕКП від 11.11.2025 № 1811;

⁷⁹ Постанова НКРЕКП від 25.11.2025 № 1887;

⁸⁰ Постанова НКРЕКП від 30.12.2025 № 2221;

⁸¹ Постанова НКРЕКП від 14.06.2018 № 428;

⁸² Постанова НКРЕКП від 29.09.2023 № 1800;

⁸³ Постанова НКРЕКП від 13.11.2024 № 1940;

⁸⁴ Наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 28.02.2025 № 376, що погоджено Міністром оборони України;

в електроенергетичному комплексі – 169 планових, 9 позапланових виїзних та 2 позапланові невиїзні перевірки;
на ринках природного газу, нафти та нафтопродуктів – 89 планових та 15 позапланових виїзних перевірок;
у сфері теплопостачання – 23 планові та 1 позапланова виїзна перевірка;
у сфері централізованого водопостачання та водовідведення – 25 планових перевірок.

За результатами проведених заходів державного контролю на 213 суб'єктів господарювання складено 333 акти. У разі наявності порушень відповідні акти розглядалися на засіданнях НКРЕКП, у результаті чого прийнято 469 рішень Регулятора.

При цьому типовими порушеннями серед виявлених у 2025 році були: щодо доведення до відома споживачів інформації, яка має бути достовірною, точною, повною. Зокрема, через вебсайт, точки контакту, друковані видання та інший доступний і прозорий спосіб; виконання інвестиційних програм, планів розвитку та ремонту основних фондів; порушення договірних відносин; надання документів, інформації, необхідної для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій; приєднання до мереж; сплати внесків на регулювання; невиконання рішень НКРЕКП; дотримання гарантованих стандартів якості; недотримання встановлених тарифів, цін; порушення, що стосуються обліку (перевірка приладів обліку, наявність відповідного обліку, контрольний огляд засобів комерційного обліку тощо); зобов'язань сплачувати за електричну енергію та надані послуги; неподання або порушення строків надання звітності, недостовірна інформація у звітності тощо; відмови у проведенні перевірки; неповідомлення про зміни даних.

Розмір штрафних санкцій, які застосовувалися до ліцензіатів НКРЕКП у 2025 році, було визначено у розмірі до ста тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян⁸⁵; до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян⁸⁶; до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян⁸⁷; до ста тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян⁸⁸; а також із врахуванням Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються НКРЕКП.⁸⁹

За результатами розгляду виявлених під час проведення перевірок порушень ліцензійних умов застосовано до ліцензіатів санкції у вигляді накладення штрафів на загальну суму понад 92 мільйони гривень, а саме:

в електроенергетичному комплексі – 65 033 928,84 гривні;
на ринках природного газу, нафти та нафтопродуктів – 26 464 682 гривні;
у сфері теплопостачання – 89 080 гривень;
у сфері централізованого водопостачання та водовідведення – 829 447 гривень.

За результатами проведених у 2025 році планових та позапланових заходів державного контролю було прийнято рішення щодо необхідності коригування тарифної виручки ліцензіатів у сферах енергетики та комунальних послуг у розмірі 45 185 951 847 гривень.

Крім того, було зобов'язано спрямувати, використати за призначенням кошти, здійснити передачу коштів, взяти до відома тощо на суму 8 663 752 514 гривень.

За результатами проведених планових та позапланових заходів державного контролю, аналізу інвестиційних програм ліцензіатів, їх фінансування та виконання у 2025 році прийнято рішення щодо необхідності до виконання заходів інвестиційних програм, підтвердження їх виконання та інших зобов'язань стосовно виконання інвестиційних програм на 1 321 807 093 грн.

⁸⁵ Стаття 77 Закону України «Про ринок електричної енергії»;

⁸⁶ Стаття 17 Закону України «Про природні монополії»;

⁸⁷ Стаття 31 Закону України «Про теплопостачання»;

⁸⁸ Стаття 59 Закону України «Про ринок природного газу»;

⁸⁹ Постанова НКРЕКП від 29.09.2023 № 1800;

За результатами проведених попередніх досліджень у 2025 році НКРЕКП прийняла 3 рішення про початок розслідувань⁹⁰ щодо можливих зловживань на оптовому енергетичному ринку (маніпулювання та/або спроб маніпулювання). За результатами одного з розслідувань у IV кварталі 2025 року Регулятором прийнято відповідне рішення⁹¹.

Також у I кварталі 2025 року НКРЕКП прийняла 3 рішення⁹² про відмову від проведення розслідувань на підставі отриманих протягом 2024 року повідомлень про можливі зловживання, а у II півріччі 2025 року НКРЕКП прийняла рішення⁹³ про закриття розслідування, розпочатого у 2024 році.

Станом на кінець 2025 року тривають попередні дослідження щодо дій 23 учасників оптового енергетичного ринку, які містять ознаки маніпулювання та/або спроби маніпулювання (за практиками: «укладання фіктивних угод (wash trades)»; утримання потужності («capacity withholding»); створення імпульсу (momentum ignition)).

Слід зазначити, що НКРЕКП у 2025 році провела розслідування щодо дій ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» на балансуєчому ринку електричної енергії, під час якого було встановлено, що ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» порушило вимоги статті 11² Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо заборони здійснення маніпулювання на оптовому енергетичному ринку шляхом подання пропозицій на балансуєчу електричну енергію на розвантаження за максимальними цінами на розрахункові періоди. За результатами цього розслідування Регулятором прийнято рішення про накладення на ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1» штрафу у розмірі 1 079 976 грн та рекомендовано впровадити систему заходів управління та контролю, спрямовану на попередження та подолання ризиків недотримання працівниками вимог законодавства щодо доброчесності та прозорості на оптовому енергетичному ринку.

Захист прав споживачів

Протягом звітної періоду НКРЕКП прийняла низку рішень, спрямованих на удосконалення регуляторних засад діяльності учасників роздрібного ринку електричної енергії та захисту прав споживачів, зокрема:

внесено зміни до Правил роздрібного ринку електроенергії:

щодо можливості постачальника «останньої дії» здійснювати постачання електричної енергії понад 90 днів захищеним споживачам та споживачам, об'єкти яких віднесені до критичної інфраструктури за умови відкриття ними рахунків із спеціальним режимом використання⁹⁴; спрямовані на запобігання споживання електричної енергії за фіксованою ціною для побутових споживачів на непобутові потреби та врегулювання дій учасників ринку в разі підтвердження таких фактів⁹⁵;

запроваджено механізм захисту споживачів від безпідставного відключення електроенергії під час судових спорів⁹⁶, а саме постачальник або оператор системи розподілу не має права припиняти електроживлення, якщо споживач оскаржує в суді нарахування за порушення правил чи умов договору (наприклад, штрафи за актами про порушення). Ця заборона на відключення діє протягом усього періоду судового розгляду

⁹⁰ Постанови НКРЕКП від 18.02.2025 № 225 «Про початок розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку ТОВ «ЕНЕРГІЯ-1», від 11.11.2025 № 1824 «Про початок розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку», від 02.12.2025 № 1953 «Про початок розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку»;

⁹¹ Постанова НКРЕКП від 11.11.2025 № 1823 Про прийняття рішення за результатами розслідування, проведеного на підставі постанови НКРЕКП від 18 лютого 2025 року № 225»;

⁹² Постанови НКРЕКП від 18.02.2025 № 226 «Про відмову від проведення розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку щодо ТОВ «ПОЛТАВРЕМБУД»; від 18.02.2025 № 227 «Про відмову від проведення розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку за повідомленнями НЕК «Укренерго» та ТОВ «Оператор ГТС України» щодо учасників оптового енергетичного ринку, які є нерезидентами України»; від 25.03.2025 № 447 «Про відмову від проведення розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку згідно із заявою ДПЗД «УКРІНТЕРЕНЕРГО»;

⁹³ Постанова НКРЕКП від 04.07.2025 № 1005 «Про закриття розслідування, розпочатого на підставі постанови НКРЕКП від 17 липня 2024 року № 1318»;

⁹⁴ Постанова НКРЕКП від 18.06.2025 № 890;

⁹⁵ Постанова НКРЕКП від 18.06.2025 № 891;

⁹⁶ Постанова НКРЕКП від 21.10.2025 № 1673;

справи до моменту набрання рішенням суду законної сили, що забезпечує безперервне енергопостачання об'єкта до остаточного з'ясування правомірності претензій енергокомпанії.

Крім цього, удосконалено Порядок врегулювання спорів, що виникають між суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, з метою приведення у відповідність до Закону України «Про адміністративну процедуру»⁹⁷;

внесено зміни до Правил роздрібного ринку електричної енергії та Порядку продажу та обліку електричної енергії, що зберігають статус активного споживача для об'єктів понад 1 МВт навіть при перевищенні виробництва над споживанням, а також дозволяють третім особам підключати когенераційні установки до 20 МВт до мереж існуючих виробників для самовиробництва⁹⁸;

У 2025 році кількість звернень споживачів до НКРЕКП становила майже 35 тисяч, при цьому половина з них отримана через електронну пошту, 17 % – через «гарячу лінію» НКРЕКП, 11 % – через вебсайт НКРЕКП, 8 % через урядову «гарячу лінію» та 8 % – послугами поштового зв'язку.

Протягом 2022 – 2025 років на кількість звернень споживачів суттєво впливав стан енергосистеми, що зазнавала постійних атак зі сторони країни агресора, та спричинені такими атаками стабілізаційні відключення споживачів.

За підсумками 2025 року найбільше звернень до НКРЕКП надійшло від жителів Дніпропетровської – 12564, а також Одеської – 3001, Київської – 2349 та Харківської областей – 2300.

Крім цього, у звітному періоді спостерігалось зменшення кількості звернень до Регулятора з питань, що стосувались нафтогазового сектору, зокрема щодо нарахування за послуги розподілу та постачання природного газу, приєднання до газових мереж, встановлення/півірки лічильника, укладання та зміни умов договору тощо. Так, загальна кількість звернень з зазначених питань у 2025 році становила – 7 716, що майже вдвічі менше в порівнянні з 2021 роком – 14 728.

Натомість кількість звернень з питань електроенергетики, зокрема щодо якості надання послуг, послуг з приєднання, розрахунків за спожиту електричну енергію, тощо збільшилась та становила – 19 086 у 2025 році, що більш як вдвічі більше ніж у 2021 році – 7 782.

Протягом останніх п'яти років практично на одному рівні тримається частка звернень споживачів, що стосуються питань сфери комунальних послуг, зокрема формування та встановлення тарифів на послуги централізованого водопостачання та водовідведення, стосовно приладів обліку води, плати за надані послуги, питань якості послуг централізованого водопостачання та водовідведення, а також тепlopостачання, постачання гарячої води, розміру тарифу на теплову енергію та гарячу воду, оснащення будинків вузлами комерційного обліку тощо. Так, частка звернень з зазначених питань у сфері централізованого водопостачання та водовідведення у 2025 році становили – 3 %, у 2024 – 5 %; з питань тепlopостачання у 2025 – 2 %, у 2024 – 3 %.

Крім цього, протягом звітного періоду до НКРЕКП надходили звернення споживачів, що стосувались сфери ліцензування, ліцензійного контролю, юридичних та інших питань – 13 %.

У 2025 році до НКРЕКП надійшло 19 086 звернень від споживачів електричної енергії. Здебільшого звернення надходили від побутових споживачів – 92 % та від непобутових – 8 %. Побутові споживачі найчастіше звертались до НКРЕКП з питань заборгованості – 39 %, відключення/відновлення електропостачання – 21 %, договірних відносин та комерційного обліку по 9 %, у той час як звернення непобутових споживачів найчастіше стосувались питань приєднання до мереж – 31 %, договірних відносин – 20 %, відключення/відновлення електропостачання – 10 % та комерційного обліку – 4 %. Із загальної кількості отриманих у 2025 році звернень, 58 % стосувались дій операторів систем розподілу, 41 % електропостачальників та 1 % звернень без скарги на ліцензіата.

⁹⁷ Постанова НКРЕКП від 16.12.2025 № 2122;

⁹⁸ Постанова НКРЕКП від 24.06.2025 № 953;

Від споживачів природного газу у 2025 році до НКРЕКП надійшло 7 716 звернень. Переважно звернення надходили від побутових споживачів – 96 %, у той час як частка звернень від непобутових споживачів становила приблизно 3 % та всього 0,5 % усіх звернень були колективні. Побутові споживачі природного газу найчастіше зверталися до НКРЕКП з питань нарахування за послуги розподілу природного газу – 42 %, за послуги постачання природного газу – 25 %, а також припинення газопостачання (розподілу природного газу) – 11 %. Непобутові споживачі природного газу здебільшого зверталися до НКРЕКП з питань припинення газопостачання (розподілу природного газу) – 19 %, експертизи/півірки лічильника – 16 %, приєднання до газових мереж – 12 %, щодо укладання та зміни умов договорів – 10 %. З отриманих у 2025 році звернень, 64 % звернень побутових та непобутових споживачів стосувалось дій операторів газорозподільних мереж, 25 % – постачальників природного газу та 11 % звернень без скарги на ліцензіата.

З питань теплопостачання протягом звітної періоду до НКРЕКП звернулося 752 споживача. Переважно до Регулятора зверталися побутові споживачі – 94 %. Від непобутових споживачів надійшло 6 % звернень. Здебільшого звернення споживачів стосувалися питань розрахунків за теплову енергію та комунальні послуги – 54 %, безперервності теплопостачання та якості послуг – 29 %, встановлення тарифів – 5 % та питань комерційного обліку – 5 %. Найбільша кількість звернень надійшла від споживачів м. Києва – 25 %, Дніпропетровської – 15 %, Львівської – 9 % та Харківської – 8 % областей.

Упродовж 2025 року зареєстровано 1 107 звернень від споживачів послуг водопостачання та водовідведення, що на 31 % більше ніж у 2024 році. Переважно до Регулятора надходили звернення від побутових споживачів – 89 %, у той час як частка звернень від непобутових споживачів складає 11 %. Найчастіше споживачі зверталися з питань якості послуг – 31 %, нарахування плати за послуги – 28 %, встановлення тарифів – 14 % та обліку спожитих послуг – 6 %. Найбільше звернень надійшло від споживачів Дніпропетровської області – 33 %, а також від споживачів Одеської – 13 %, Харківської – 8 % областей та м. Київ – 8 %.

Регулятором у 2025 році проведено 14 позапланових перевірок з підстав обґрунтованих звернень фізичних та/або юридичних осіб, звернень суб'єктів господарювання та споживачів про порушення суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, їх законних прав та інтересів.

За результатами вищезазначених перевірок застосовано 5 санкцій у вигляді застереження, прийнято 8 розпоряджень про необхідність усунення 33 порушень, прийнято 9 рішень про накладення штрафу та застосування санкцій на суму понад 2 мільйони гривень.

Водночас при проведенні 21 планової перевірки було розглянуто 188 звернень споживачів, що у переважній більшості стосувались приєднання до мереж та нарахування за надані послуги. Найбільша кількість звернень розглянута під час проведення перевірок ПрАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ РЕГІОНАЛЬНІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», АТ «ВІННИЦЯОБЛЕНЕРГО», АТ «ДТЕК ОДЕСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» та ТОВ «ТВІЙ ГАЗБУТ».

3. Завдання та показники результатів їх виконання

	Найменування показника результату виконання завдання	Одиниця виміру	Джерело інформації	Звітний період		Плановий період		
				2025 рік (звіт)	2026 рік (затверджено)	2027 рік (проект)	2028 рік (прогноз)	2029 рік (прогноз)
Завдання 0401. Забезпечення ефективного функціонування та розвитку ринків у сферах енергетики та комунальних послуг								
	040101. Кількість виданих та переоформлених ліцензій	шт.	Ліцензійний реєстр НКРЕКП	334	240	240	240	240
	040102. Кількість проведених перевірок	шт.	Рішення про проведення перевірок, посвідчення на проведення перевірок, акти за	333	300	300	300	300

			результатами проведення перевірок, План здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, рішення за результатами перевірок					
	040103. Кількість проведених розслідувань	шт.	Рішення НКРЕКП про результати розслідування зловживань та порушення законодавства щодо функціонування енергетичних ринків	2	5	7	8	9
	040104. Кількість зареєстрованих (внесених змін до Реєстру)/виключених з Реєстру учасників оптового енергетичного ринку	шт.	Реєстр учасників оптового енергетичного ринку	1374/4	800	500	500	500
Завдання 0402. Реалізація цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг								
	040201. Кількість тарифів, установлених/переглянутих НКРЕКП у сфері електроенергетики, нафтогазовому комплексі, теплопостачання, послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення ⁹⁹	од.	СЕД Megapolis	7247	7004	7027	6891	6915
Завдання 0403. Сприяння ефективному відкриттю ринків у сферах енергетики та комунальних послуг для всіх споживачів і постачальників та забезпечення недискримінаційного доступу користувачів до мереж/трубопроводів								
	040301. Кількість прийнятих рішень (постанов, розпоряджень) НКРЕКП	шт.	СЕД Megapolis	3043	2700	2700	2700	2700
	040302. Кількість затверджених ставок плати за приєднання до електричних мереж за: стандартне приєднання; нестандартне приєднання потужності; лінійну частину приєднання	од.	СЕД Megapolis	14814	14814	14814	14814	14814

⁹⁹ Результативні показники переглянуто (змінено) у зв'язку з набранням чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості» № 4777-IX (далі – Закон № 4777-IX), яким передбачено передачу повноважень щодо встановлення тарифів у сфері водопостачання від НКРЕКП до органів місцевого самоврядування (ОМС) на період воєнного стану та протягом 12 місяців після його завершення;

Завдання 0404. Створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розвиток ринків у сферах енергетики та комунальних послуг							
040401. Кількість схвалених інвестиційних програм/затверджених НКРЕКП планів розвитку у сфері електроенергетики, теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення, нафтогазовому комплексі ¹⁰⁰	шт.	СЕД Megapolis	204	147	98	98	98
040102. Рівень оснащення житлових будинків приладами обліку природного газу, де газ використовується населенням для приготування їжі	%	Звіти ліцензіатів про виконання інвестиційних програм	96	97	95	96	96
040103. Кількість виданих гарантій походження	шт.	Реєстр НКРЕКП	14896997	15000000	15000000	15000000	15000000
Завдання 0405. Забезпечення захисту прав споживачів товарів, послуг у сферах енергетики та комунальних послуг							
040501. Кількість опрацьованих НКРЕКП звернень громадян	шт.	СЕД Megapolis	34164	20000	20000	20000	20000
040502. Кількість запитів на інформацію	шт.	СЕД Megapolis	1089	700	700	700	700
040503. Індeksi середньої тривалості довгих перерв (технологічних порушень в електричних мережах ліцензіата та запланованих без попередження споживача) в електропостачанні (SAIDI) для міської та сільської території на рівнях напруги 0,4 – 20 кВ ¹⁰¹	хв	Звіти ліцензіатів щодо показників надійності (безперервності) електропостачання	398	509	479	448	418

4. Механізми виконання завдань, реалізація яких потребує фінансування з державного бюджету

Державні цільові програми – відсутні.

Інвестиційні програми (проекти) – відсутні.

5. Бюджетна програма

№ з/п	КПКВК і назва бюджетної програми	КФКВ	Обсяги фінансування стратегічних цілей та завдань за бюджетними програмами (тис. грн)			
			2026 рік (затверджено)	2027 рік (прогноз)	2028 рік (прогноз)	2029 рік (прогноз)

¹⁰⁰ Результативні показники переглянуто (змінено) у зв'язку з набранням чинності Закону № 4777-IX, яким передбачено передачу повноважень щодо схвалення інвестиційних програм і планів розвитку у сфері водопостачання від НКРЕКП до ОМС на період воєнного стану та протягом 12 місяців після його завершення;

¹⁰¹ Щорічні цільові середньозважені значення SAIDI для міської та сільської території на рівнях напруги 0,4 – 20 кВ, розраховані відповідно до постанови НКРЕКП від 05.10.2018 № 1175.

			загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд	загальний фонд	спеціальний фонд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Завдання 0401. Забезпечення ефективного функціонування та розвитку ринків у сферах енергетики та комунальних послуг.										
Завдання 0402. Реалізація цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг.										
Завдання 0403. Сприяння ефективному відкриттю ринків у сферах енергетики та комунальних послуг для всіх споживачів і постачальників та забезпечення недискримінаційного доступу користувачів до мереж/трубопроводів.										
Завдання 0404. Створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розвиток ринків у сферах енергетики та комунальних послуг.										
Завдання 0405. Забезпечення захисту прав споживачів товарів, послуг у сферах енергетики та комунальних послуг.										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	6341010 «Керівництво та управління у сферах енергетики та комунальних послуг»	0490	-	1 069 427,2	-	1 125 205,2	-	1 117 713,2	-	1 170 892,2
	УСЬОГО ЗА ПЛАНОМ ДІЯЛЬНОСТІ:			1 069 427,2	-	1 125 205,2	-	1 117 713,2	-	1 170 892,2

Додаткові обсяги асигнувань, необхідні для виконання визначених загальнодержавних завдань, відсутні.

6. Очікувані результати

У 2027 році за результатами виконання запланованих завдань очікується:

- сприяння повній інтеграції ринків електричної енергії та природного газу України з відповідними європейськими ринками;
- підтримка галузі енергетики України та забезпечення її ефективного функціонування в умовах післявоєнної відбудови;
- забезпечення розвитку конкуренції на ринках енергетики та у сфері комунальних послуг і сприяння відкриттю ринків для постачальників та споживачів;
- сприяння «зеленому переходу» та захисту довкілля шляхом впровадження заходів з енергоефективності та збільшення частки виробництва енергії з відновлюваних джерел енергії;
- підвищення ефективності функціонування об'єднаної енергетичної системи України, підвищення безпеки постачання електричної енергії та природного газу споживачам;
- забезпечення сталого та надійного функціонування ринку природного газу;
- удосконалення процедури здійснення моніторингу ринку електричної енергії та його сегментів;
- удосконалення правил функціонування ринку електричної енергії;
- стабілізація фінансового становища підприємств електроенергетичної галузі;
- удосконалення організаційно-правових та економічних засад ринку природного газу України в умовах переходу до більш конкурентоздатного ринкового середовища;

підвищення ефективності планування розвитку систем передачі та розподілу електричної енергії;
 модернізація (оновлення) електричних мереж;
 нормативне врегулювання впровадження та розвитку смарт-систем (смарт-лічильників) на ринку електричної енергії;
 забезпечення простих і необтяжливих умов приєднання та доступу до електричних мереж для нових користувачів системи;
 покращення показників якості розподілу електричної енергії;
 зменшення нормативних витрат газу, що покращить показники ефективності діяльності газорозподільних та газотранспортних підприємств;
 забезпечення споживачів (зокрема побутових) приладами обліку природного газу, що сприятиме підвищенню ефективності споживання природного газу та впровадженню енергозберігаючих технологій;
 стабілізація фінансового становища ліцензіатів НКРЕКП у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, забезпечення беззбитковості їх діяльності;
 проведення організаційно-технічних заходів щодо оснащення будівель вузлами комерційного обліку води, що дозволить зменшити втрати води, а споживачам оплачувати лише за фактично спожиті послуги;
 методологічна підтримка для суб'єктів господарювання сфери теплопостачання;
 удосконалення нормативно-правової бази сфери теплопостачання, зокрема методології тарифоутворення на принципах стимулюючого тарифоутворення, методології визначення витрат і втрат паливно-енергетичних ресурсів;
 проведення заходів державного контролю у вигляді планових та позапланових виїзних та невиїзних перевірок у повному обсязі, що є важливим для розуміння стану відповідних ринків, можливості здійснення захисту прав споживачів товарів/послуг, реалізації цінової і тарифної політики та створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розвиток ринків у сферах енергетики та комунальних послуг та виконанням інших завдань, передбачених Законом про НКРЕКП.

У 2028 та 2029 роках очікується:

покращення показників якості розподілу електричної енергії;
 зменшення фактичних витрат електроенергії в розподільчих мережах, що покращить фінансово-економічну діяльність розподільчих підприємств;
 модернізація (оновлення) електричних мереж;
 нормативне врегулювання впровадження та розвитку смарт-систем (смарт-лічильників) на ринку електричної енергії;
 підвищення забезпечення приладами обліку природного газу населення, що використовує природний газ для підігріву води та приготування їжі;
 удосконалення правил функціонування ринку електричної енергії та природного газу;
 удосконалення механізмів функціонування ринку природного газу;
 впровадження системи нормативно-правових актів вторинного законодавства, які забезпечать ефективність діяльності всіх учасників відносин у комунальній сфері, дієвий моніторинг та контроль у цій сфері, прозорість та прогресивність механізмів тарифоутворення, гарантування якості та надійності послуг;

проведення заходів моніторингу та контролю у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, забезпечення прозорості та прогресивності механізмів тарифоутворення, гарантування якості та надійності послуг¹⁰²;

удосконалення законодавства з метою створення необхідних умов для сталого розвитку та ефективного функціонування сфери централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;

завершення удосконалення та формування нормативно-правової бази стимулюючого регулювання сфери теплопостачання.

¹⁰² З урахуванням вимог Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості» від 10.02.2026 № 4777-IX у частині повноважень НКРЕКП у сфері водопостачання у зв'язку з передачею функцій регулювання тарифів та схвалення інвестиційних програм ОМС.